

© PATRICK DIELEMAN

TIJD VOOR DE VOORJAARS- ONKRUIDBESTRIJDING

Het Landbouwcentrum Granen (LCG) bezorgde zijn leden een geactualiseerd overzicht van de mogelijke behandelingen tegen voorjaaronkruiden in de tarwe.

– Naar: LCG

Voor een succesvol gebruik van herbiciden is een juiste kennis van de specifieke onkruiden van groot belang. Daarbij is het essentieel dat men onkruiden in een zeer vroeg stadium kan onderscheiden, omdat bestrijding het meest succesvol, en vooral economisch interessant, is wanneer dit gebeurt in een jong stadium.

Lees het etiket

Houd rekening met de aanbevelingen op het etiket van het handelsproduct om de toediening te optimaliseren. Daarop staat ook welke bufferzone je moet respecteren. Onder alle omstandigheden is het wettelijk verplicht een niet-behandelde zone van minimaal 1 m in acht te nemen ten opzichte van oppervlakken die niet behandeld hoeven te worden (naburig veld of perceel, sloot, haag, boord van de weg, voetpad). Afhankelijk van de schadelijkheid van het gewasbeschermingsmiddel voor waterorganismen kan de bufferzone breder zijn. Een dergelijke zone heeft als doel de bescherming van waterorganismen (vissen, insecten die zich ontwikkelen in het sediment, algen en

waterplanten) te verzekeren tegen gewasbeschermingsmiddelen aangevoerd door spuitniveaus. De vegetatie van de bufferzone heeft geen belang. Ze kan bestaan uit een braakliggende strook of eender welk ander type vegetatie. De bufferzone kan eventueel deel uitmaken van het veld en op dezelfde manier worden beteeld als de rest van het veld.

.....

In wintertarwe is de onkruidbestrijding de laatste jaren sterk verschoven naar het voorjaar.

.....

Voorjaarsbehandeling

In tegenstelling tot de onkruidbestrijding in wintergerst, waar de nadruk ligt op een toepassing in het najaar, is de onkruidbestrijding in wintertarwe de laatste jaren sterk verschoven naar het voorjaar. De

uitgebreide middelenkeuze en het minder afhankelijk zijn van voldoende bodemvocht hebben, naast de late zaai van de voorbije groeiseizoenen, gezorgd voor deze tendens. Toch kan op onkruidrijke percelen een behandeling voor de winter zeer nuttig, economisch voordelig en zelfs noodzakelijk zijn. In geval van resistente duist is een najaarsbehandeling, gevolgd door een voorjaarsbehandeling, hoe dan ook noodzakelijk. We raken er steeds meer aan gewend om vroeg in het voorjaar onkruid in wintertarwe te bestrijden. Met de huidige middelen kunnen we vroeg in één keer een brede onkruidbestrijding uitvoeren waarbij we in principe 'klaar' zijn met één bespuiting.

Een vroege onkruidbestrijding zorgt voor minder gewasconcurrentie en dus een betere benutting van de mineralen. Er zijn ook ruimere mogelijkheden om te mengen. Bovendien hebben de herbiciden nog geen groeiremmende werking op wortelonkruiden, zoals distels en veenwortel. Daardoor kan je deze beter bestrijden op een later tijdstip. Kortom:

vanaf het tweedebladstadium tot einde uitstoeling van de tarwe kan de onkruidbestrijding ideaal worden uitgevoerd. De onkruidbestrijding in deze periode moet altijd worden toegepast op een gezond gewas en onder groeizame omstandigheden met een luchtvochtigheid hoger dan 60%. De weersomstandigheden tijdens de behandeling zijn immers belangrijker dan de behandeldatum. Indien voorjaarstoepassingen onder schrale omstandigheden worden uitgevoerd, kan dit de werking vertragen en zelfs wat gewasremming veroorzaken.

Combinaties

In het voorjaar gebruikt men overwegend een combinatie van bladherbiciden en bodemherbiciden. Veel commerciële middelen bevatten al een combinatie van verschillende werkzame stoffen, zodat een brede werking tegen onkruiden wordt verkregen. De correctiebespuitingen gebeuren alleen met bladherbiciden en zijn gericht tegen een beperkt aantal onkruiden die ontsnapt zijn aan de vorige toepassingen.

Bodemherbiciden worden via de wortels opgenomen en kan je al vroeg in het voorjaar bij lage temperaturen inzetten. Ze bestrijden kiemende en jonge onkruiden. De bestrijding is vooral gericht op duist, windhalm en straatgras, maar neemt ook diverse dicotyle onkruiden mee. Sommige bodemherbiciden hebben ook een beperkte bladwerking. In combinatie met bladherbiciden verhinderen ze ook de kieming van nieuwe onkruiden. Bij de bladherbiciden hebben we een groep met contactwerking en een groep van middelen die systemisch werken. Bladherbiciden met contactwerking zet je vooral in tegen jonge dicotyle onkruiden tijdens de uitstoeling en bij het begin van de stengelstrekking. Er is nauwelijks nawerking, maar nieuwe kiemplanten krijgen in goed ontwikkelende gewasbestanden nauwelijks een kans. Toch moet via bodemactiviteit nieuwe kieming worden tegengegaan. Tot deze groep behoren producten op basis van carfentrazone-ethyl (Aurora, Allié Express, Platform S ...). Ze werken meestal de synthese van chlorofyl of caroteen tegen. Ze hebben gemiddeld genomen een zeer goede werking op kleeftkruid, paarse dovenetel, ereprijs en akkerviooltje. Bladherbiciden met systemische bladwerking worden door de bladeren opgenomen en doorheen de plant vervoerd zodat hun fytoxische werking ook buiten de plaats van opname merkbaar is. Een groot aantal van deze herbiciden remmen de synthese van de aminozuren

leucine, isoleucine en valine en daardoor ook de eiwitsynthese, zelfs bij lage temperatuur. Dit zijn de ALS-remmers. Tot deze groep behoren de sulfonylurea zoals Lexus Solo, Lexus XPE, Allié, Harmony M, Gratil, Biathlon, Biathlon Duo en de sulfonamiden zoals Primus. Die middelen hebben als nadeel dat ze zeer zwak en traag werken op akkerviooltje, paarse dovenetel en ereprijs. Ook de groeistofherbiciden hebben een systemische bladwerking. Deze producten verstoren de hormoonhuishouding in de plant. Voorbeelden zijn Starane (uiterste datum van gebruik is 30 juni 2017),

Wie een dergelijke bloemenpracht in juni wil vermijden, moet nu ingrijpen.

Bofix ... Deze middelen stellen specifieke eisen voor een voldoende efficiëntie: groeizaam weer en voldoende bladoppervlakte voor penetratie. Voornamelijk dicotyle onkruiden zijn gevoelig. De combinatie van ioxynil + mecoprop-P (Mextra) is de combinatie van een herbicidegroeistof (mecoprop-P) en een contactmiddel (ioxynil). Het bestrijdend effect van grasachtigen is onbestaand. Maar fors ontwikkelde dicotylen en wortel onkruiden kunnen goed worden bestreden. Om schade aan het gewas te voorkomen moet de bespuiting met herbiciden vóór het tweede knoopstadium zijn uitgevoerd.

Nieuwere middelen

We hebben hier niet de ruimte om alle herbiciden uit het artikel van LCG voor te stellen en beperken ons daarom tot de nieuwkomers. Nieuw is een middel op basis van mesosulfuron-methyl, een van de actieve stoffen van Atlantis. Kalenkoa bevat 7,5 g/l iodosulfuron-methyl, 9 g/l

mesosulfuron-methyl, 120 g/l diflufenican en 27 g/l mefenpyr-diethyl. Het is een voorjaarsherbicide dat je maximum één keer kan toepassen van begin tot einde uitstoeling. De sterk verhoogde dosis iodosulfuron-methyl-natrium in vergelijking met de andere producten uit die groep versterkt de werking op eenjarige tweezaadlobbige onkruiden zoals kleeftkruid en vogelmuur. Kalenkoa kan zowel in wintertarwe als spelt worden ingezet. Vrij recent werd Starane Forte geïntroduceerd. Dit middel op basis van 333 g/l fluroxypyr biedt een versterking voor de bestrijding van kleeftkruid. Voor een zeker

resultaat wordt best behandeld in april, wanneer de meeste kleeftkruidplanten boven staan. Het recent geïntroduceerde Spitfire is een zwaardere formulering van Kart met 5 g/l florasulam en 100 g/l fluroxypyr. Het is effectief tegen kleeftkruid en bestrijdt beter vergeet-mij-nietje, klaproos en paarse dovenetel door de verhoogde dosis florasulam. Het is inzetbaar in alle granen van begin uitstoeling tot eerste knoop. ■

Leden van LCG kunnen het volledige artikel raadplegen op www.lcg.be. Aan dit artikel werkten mee: Yvan Lambrechts & Jean-Luc Lamont, Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij; Geert Haesaert, Vakgroep Toegepaste biowetenschappen UGent; Patrick Vermeulen VTI Land- en Tuinbouw Poperinge; Dirk Martens, Land- en Tuinbouwcentrum Waasland Sint-Niklaas.